

de Sprokkel

vrijzinnig humanistisch tijdschrift
regio Westhoek Noord

WINTER 2014

thema ECOLOGIE

V.U.: Robert Rossel, Veurnelaan 109, 8670 Koksijde | Verschijnt driemaandelijks | januari - februari - maart | 2de jaargang nr. 3

Afgriftekantoor: Gent X
P013985 - BC31549

de mens.^{nu}
is vrijzinnig humanistisch

de Sprokkel

de Sprokkel | 2de jaargang nr. 3

januari - februari - maart 2014

Verschijnt driemaandelijks

Verantwoordelijke uitgever: Robert Rossel

erkeningsnummer: P913985

PB nummer: BC31649

VOC Westhoek

Veurnelaan 109

8670 Koksijde

tel. 059 30 65 30

gsm 0489 45 16 82

robert.rossel1@telenet.be

www.vocwesthoek.be

kernredactie

Steven Dudal

Marc Mortier

Marc Van Muylen

Bob Rossel

Ylien Strubbe

Lieve De Cuyper

André Laveyne

droegen ook bij aan dit nummer

Peter Bossu

Robert Claes

Silvain Loccufier

Ronald Strubbe

Patrick Van Calenberghe

Jean-Marie Vanhaelewijn

foto cover

Priscilla Bistoën

Bericht aan de lezers en de auteurs

Dit tijdschrift wordt gratis verspreid binnen de vrijzinnig humanistische gemeenschap regio Westhoek Noord. Wens je dit tijdschrift te ontvangen stuur dan je adresgegevens naar ylien.strubbe@demens.nu. Je gegevens worden, behoudens bezwaar, opgenomen in een bestand beheerd door het huisvandeMens Diksmuide en uitsluitend gebruikt voor de verspreiding van dit tijdschrift.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de door derden geleverde artikels. De kernredactie behoudt zich het recht om ingeleverde artikels te wijzigen, in samenspraak met de auteurs.

Inhoud

Editoriaal	2
Actueel	3
Column.....	4
Hoofdartikels.....	5-7-8-9
De gedachten zijn vrij	10
Activiteiten in de regio	11-14
Lokale Vereniging	16-22
In de kijker	23

Editoriaal

Zoveel...

Hij staat er nog...

Nu nog, maar voor hoelang ?

Gevochten heb ik ervoor, gevochten opdat deze Amerikaanse ceder niet gerooid zou worden voor een standbeeld.

De natuur beschadigde de kunst, was de opmerking van mijn toenmalig beleid in Antwerpen. Kunstliefhebbers, dat wel, maar met weinig respect voor het groen.

Zo'n 20 jaar heb ik de boom weten opgroeien. Het werd een symbool voor iedereen die dit verhaal kent.

Momenteel staat hij er dus nog, evenals het standbeeld dat vanonder de boom dus verplaatst werd naar het midden van het groene gazon. Dit terwille van de sappen van dit opgroeiend stuk natuur.

Het probleem werd nu na zovele jaren verlegd naar het gebouw, haar bewoners en gebruikers. Opnieuw ligt het Sinjorenbeleid hiervan aan de basis.

Het home moet verdwijnen. Uiterlijk 31 augustus 2014 wordt het gesloten. Deze parel van het Stedelijk Antwerps Onderwijs, waar regio- en milieu-ondericht al jaren bij de voornaamste doelstellingen horen. Weg ermee wegens de financiële sanering door het Schoonverdiep... Hoe kan en durf je zoiets stellen... Drogredenen worden aangehaald...

Triest is hierbij een veel te zwakke beschrijving

Mijn opvolger en zijn team vechten nu ook voor het behoud van zoveel.

Zoveel tevredenheid, zoveel positieve reacties... Zoveel kindergeluk!!!

Ik kan het niet nalaten, lieve lezer, hier duiding te geven van mijn ongenoegen en spijt voor zulke dwaze beslissing en vind dat het onderwerp mag zijn van mijn laatste editoriaal. Tja... u leest het inderdaad goed. De regels voor het volgend edito van 'de Sprokkel' zullen verschijnen onder de naam van de volgende voorzitter van het VOC Westhoek. Ergens is er een tijdje van komen en een tijdje van gaan. Hoe dikwijls hoorden we dit al...

Het kan en mag evenwel niet gezegd of geschreven van de openluchtschool in Baaltje.

Dit moet voor 'zoveel' blijven bestaan!

Ik las ergens een oud Chinees spreekwoord: "Het is niet altijd de sterkste die wint, maar dikwijls hij die het langst volhoudt".

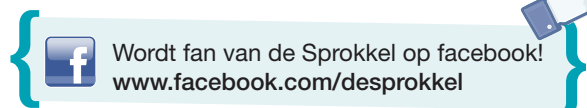
Ik reken er ten stelligste op, dat de strijd voor de boom opnieuw gewonnen wordt en dat ik hem nog jaren mag zien groeien.

Zijn nu toch wel stevige wortels moeten dan meteen 'Mathilde Schroyens' 'rechttop houden...

Zoveel is duidelijk.

Robert Rossel

voorzitter VOC Westhoek

Succesvolle lancering project De sokken van de olifant

De 5 huizenvandeMens in West-Vlaanderen lanceerden het voorbije najaar het project 'De sokken van de olifant', een begeleidingspakket voor kinderen en jongeren in rouw. Er was een persconferentie op 22 oktober waarna heel wat persartikels verschenen en er waren opendeurdagen op 25 en 26 oktober met veel belangstellenden.

Kinderen en jongeren worstelen vaak met verdriet om een verlies. Zij hebben het moeilijk om dit te uiten en te verwerken. De volwassenen in hun omgeving weten niet goed hoe hier mee om te gaan. De huizenvandeMens kunnen hier ondersteuning bieden. Dit met het begeleidingspakket op maat waarbij in de eerste plaats hun begeleiders ((groot) ouders, leerkrachten,...) handvaten, tips en werkmaterialen aangereikt worden.

Na een verkennend gesprek tussen consulent en diegene die begeleiding zoekt, stelt de consulent van het huisvandeMens een troostpakket samen, aangepast aan de situatie. Het pakket bevat informatie over rouw, (voor) leesboeken, spelletjes, (hand)poppen, muziek en/of films. Ook doemateriaal waarmee kinderen en jongeren rond hun gevoelens kunnen werken. Het doemateriaal gaat in de koestertas die de jongeren kunnen aanvullen met persoonlijke spullen. De koestertas met inhoud is om te houden en te koesteren. Het troostpakket met o.m. boeken en films wordt uitgeleend, dit soms in een koffer, de 'troostkoffer'. Het terugbrengen van de troostkoffer vormt de gelegenheid voor nazorg. Tussentijdse gesprekken en verdere begeleiding zijn ook mogelijk.

Indien nodig kunnen de kinderen of jongeren ook zelf terecht voor ondersteuning bij het huisvandeMens. Daarbij aansluitend is er een aanbod voor leerkrachten en scholen.

De gehele dienstverlening is kosteloos. Informatie over het project vind je op www.vrijzinnigwestvlaanderen.be/omgaan-met-verlies en www.desokkenvandeolifant.be.

Onder de rubriek nieuws op www.vrijzinnigwestvlaanderen.be vind je zowel het persbericht, de persmap als de verschenen artikels in de media terug.

Behoud graftombe Robert De Breyne

Er was vastgesteld dat de gemeente Alveringem een aantal graven ruimt op de begraafplaats en de vrees bestond dat ook de graftombe van Robert De Breyne zou geruimd worden. Robert De Breyne schonk zijn volledig eigendom in 1935 aan de Vrije Universiteit Brussel voor het belang van het vrij onderzoek. In die tijden ging het om een niet onaardig bedrag. Zijn graf heeft als opschrift: *"Robert-Pierre Edmond De Breyne, Bienfaiteur de l' Université Libre de Bruxelles"*. Door samenwerking van veel vrijzinnigen en vrijzinnige verenigingen, de VUB-ULB en de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen gaat het grafmonument beschermd vrijzinnig erfgoed worden. Er werd een brief gericht aan de gemeente met de vraag of de kans bestond dat het graf De Breyne zou verdwijnen en met nadrukkelijke vraag om behoud van dit bijzonder graf. Vanuit de gemeente Alveringem kwam een geruststellende brief. Er werd ons verzekerd dat het graf De Breyne, dat een onderdeel is van het graf van de familie De Ruyscher-La Francq, zeker behouden zal blijven. Het graf staat op een door het gemeentecollege goedgekeurde lijst van waardevolle graven en graven met lokaal historisch belang. Het werd met **** in de hoogste categorie geëvalueerd. Verder in deze Sprokkel stellen we Robert De Breyne in de kijker.

De kijk van... Jean-Marie

In mijn vrije tijd werk ik veel en meestal graag met jongeren. Fascinerend hoe heel anders ze toch tegen bepaalde zaken aankijken. Hun denkpatroon ligt soms mijlenver weg van dat van mij. De verwachtingen die ze uitspreken, zetten me soms aan tot diep nadenken.

Zo spraken we laatst losjes over hoe ze hun eigen toekomst zagen. Eentje vroeg me wat ik hier wilde nalaten? In welke staat zal de wereld zijn als het hier voor mij eindigt? Want we zijn er allemaal van overtuigd dat we meewerken aan een betere wereld. Maar is dat ook zo?

Hoe reageren we nog op de dagelijkse oorlogsbeelden, aanslagen, hongersnood, natuurrampen? Of dichterbij huis, spreken we mensen erop aan als ze - weer eens - racistisch uit de hoek komen? De verontwaardiging is met de overvloed van beelden in een soort gelatenheid veranderd en de apathie slaat alom toe.

Ik herinner me nog dat de eerste kerncentrales opgestart werden. Het werd een wedstrijd. België heeft er al zoveel, Nederland komt achter. Een andere derby der Lage Landen. Wisten we veel wat de eventuele gevolgen konden zijn. Nucleair afval? Gewoon in beton gieten en dumpen in de oceaan. De afvalberg verminderen? Simpel, graaf een diepe put, dump die vol en gooi er een laag aarde op. Probleem weg, en als het even kon zette men er bomen bovenop. Hadden we er zelfs nog een bos bij. Onze rivieren waren tot voor een paar jaar openbare riolen. Huiselijk, industrieel afvalwater, de zee is toch groot genoeg. Die lost toch alles op. Brood halen of naar de beenhouwer om de hoek? Hup, met de auto. Nooit bij stilgestaan dat we een zeer zware hypotheek legden op onze blauwe bol.

Intussen wisten we het allemaal zo veel beter. Leggen aan onze kinderen regeltjes en normen op. Maar wat hebben we ondertussen gedaan? Gaan we zelf in tegen het opborrelende rechtse gedachtegoed, of wanneer zetten we ons nog eens in voor een goed doel?

nog eens in voor een goed doel? Helpen we - eindelijk - mee om die afvalberg te verminderen. Sorteren we naarstig zodat er ook nog iets van grondstoffen overblijft voor zij die na ons komen. Nemen we al eens meer de benenwagen om een boodschap te doen. Want wat kan ik tot op heden antwoorden als men mij de vraag stelt: "Wat heb jij er tegen gedaan?" Tot voor een paar jaar had ik moeten antwoorden, bitter weinig. Zonder het echt te willen, meegeholpen om veel kapot te maken.

Daarom dat ik de knop heb omgedraaid. Soms idealistisch, ik weet het, maar mijn schouders staan onder een project dat minderbedeelden wat ademruimte moet geven op het einde van een alweer (financieel) moeilijke maand. Iedere vorm van verbaal of fysiek geweld - maar dat is al van bij mijn jeugd zo - wordt aangepakt. Het moeilijkste was om de ecologische toer op te gaan. Plasticzakjes behoren definitief tot het verleden. Boodschappen die nu in een verantwoorde tas zitten, worden gekeurd vooraleer aangeschaft. In de tuin geen onkruidverdelger meer, maar een huis-keuken-tuin middel gemaakt. In plaats van minuten te moeten rondrijden voor een parkeerplaats, stal ik mijn fiets nu voor de winkel zelf.

Och, de planeet zal ik er niet mee redden. Maar moest er mij later een kleinkind vragen wat mijn bijdrage is geweest in de wereld waarin hij dan zal leven. Dan ga ik toch met een enige fierheid kunnen zeggen dat ik mijn steentje heb bijgedragen om het een - beetje maar - leefbaarder te maken. En alle kleine beetjes, zijn bij elkaar een...

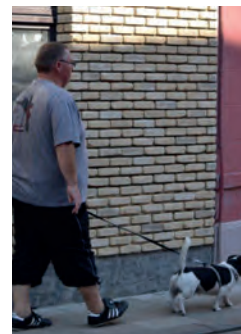

Foto: Els Deneir

ECOLOGIE

vanuit Vrijzinnig Humanistisch perspectief

“Ecologie” is een vlag die verschillende ladingen dekt: zorg voor een beter leefmilieu; menselijk gedrag dat goed is voor mens, milieu en natuur; een bepaalde levensbeschouwing. Ik gebruik het woord in de derde betekenis, ook “ecologisme” genoemd. Het ecologisch bewustzijn is geboren in 1972 uit het rapport van de “Club van Rome”, getiteld *“De grenzen aan de groei”*. De vonk was een foto, door astronauten genomen vanuit de ruimte: de blauwe, fragiele planeet Aarde tegen de koude, donkere achtergrond van het universum.

Het ecologisme kan worden beschouwd als de jongste tak aan de boom van de Verlichting, na het liberalisme, dat ons de burgerrechten en de mensenrechten schonk, en het socialisme, dat voor meer sociale gerechtigheid en herverdeling van de rijkdom ijvert. Maar het is ook meer dan dat.

Basisidee is dat het leven op aarde afhankelijk is van een fragiel evenwicht tussen onderling verweven ecologische systemen, die elkaar in stand houden. De natuur is het historische product van een miljarden jaren lange evolutie, die bijna iedere plaats op aarde bezet heeft met rijk gevarieerde levensvormen (biodiversiteit) die op unieke wijze zijn aangepast aan voor andere levensvormen onleefbare omstandigheden. De diversiteit en de onderlinge afhankelijkheid van deze levensvormen garanderen de stabiliteit en de continuïteit van het leven op aarde.

Dit evenwicht wordt echter ernstig ondermijnd door de explosieve groei van de wereldbevolking en de economie en de daarmee gepaard gaande uitputting van de natuurlijke rijkdommen. Daardoor komt ook het voortbestaan van planten- en diersoorten - dus ook van de mens - in het gedrang, want de aarde is eindig, en daarom zijn er natuurlijke limieten gesteld aan de demografische en economische groei. Ondertussen worden de gezondheid en de levenskwaliteit van de mensen aangetast door de milieuvervuiling en het vrijkomen van radioactiviteit in de bodem, de wateren en de atmosfeer.

Deze aftakeling van het complexe ecologische systeem treft niet alle delen van de wereld en alle lagen van de bevolking even hard. Een voorbeeld. Voorstanders van het commercialiseren van genetisch gewijzigde organismen (GGO's) beroepen zich graag op het argument dat deze techniek het wereldvoedselprobleem kan oplossen. Maar wereldwijd wordt nu al meer voedsel geproduceerd dan

geconsumeerd. Eén derde van het geproduceerde voedsel bereikt echter nooit de consument, in rijke landen kan dat oplopen tot 50 procent. Oorzaken: gebrek aan infrastructuur voor transport en bewaring, en gebrek aan koopkracht bij de hongerende bevolking. Zo leden in 2010 4 miljoen Ethiopiërs honger door een gebrek aan voedingswaarde die overeenkomt met de voedselverspilling van Italië in datzelfde jaar. Het probleem is niet een ontoereikende voedselproductie, maar de onrechtvaardige verdeling van deze productie. Honger in de wereld is niet een gevolg van de aangewende technieken, maar van een ethisch niet verantwoorde verdeling van het beschikbare voedsel onder haar bewoners.

In hun analyse en voorgestelde remedies behoren de ecologen dus tot het “linkse” spectrum.

Waar alle ecologen het over eens zijn, is de noodzaak om het fragiele evenwicht te beschermen en waar nodig te herstellen. In de eerste plaats om de gezondheid van de mens en het voortbestaan van de menselijke soort veilig te stellen, zeggen de antropocentrische ecologen - ook wel “lichtgroene” genoemd. Voor hen staan natuur en dier ten dienste van de mens. In hun denken staat de mens centraal, zodat we deze stroming gerust tot het Humanisme mogen rekenen.

Daarnaast zijn er ook ecocentrische - “diepgroene” - ecologen, volgelingen van de Noorse filosoof Arne Næss. Zij beschouwen de natuur, en dus ook elke planten- en diersoort, inclusief de mens, als waardevol op zichzelf. Met andere woorden, zij kennen de biodiversiteit en elke levensvorm op zich een intrinsieke, inherente waarde toe, die boven de economische belangen van de mens uitstijgt. Onder hen vind je ook de voorvechters van dierenrechten. Voor de diepgroene ecologen heeft het niet-menselijk leven hetzelfde recht als de mens om te leven en te floreren, en bekleedt de mens geen geprivilegieerde positie binnen de natuur omdat hij zelf evengoed deel uitmaakt van dezelfde natuur. Zij ontkennen de mens het recht om de biologische verscheidenheid te verminderen, BEHALVE om in vitale behoeften te voorzien. Veel hangt er ook van af hoe je de “economische belangen van de mens” definieert.

Samengevat: het humanisme van de 21ste eeuw is zich terdege bewust van het idee dat wij mensen niet alleen verantwoordelijk zijn voor ons eigen kringetje van familie, vrienden of gelijkgezinden, en dat we slechts een onderdeelje vormen van de gehele mensheid. Het is ook belangrijk om rekening te houden met het feit dat wij mensen slechts een minieme schakel zijn in de kringloop van leven en dood - een succesvolle schakel, maar ook maar één van de vele. Duurzaamheidsdenken en ecologisch bewustzijn hebben zich genesteld in het denken van de hedendaagse vrijzinnige humanisten als vaste waarden om er ons handelen op te oriënteren.

Getuige daarvan twee van de “tien seculiere geboden” van Dirk Verhofstadt, professor Media en Ethiek, Universiteit Gent, en kernlid van de denktank Liberales:

“Gij zult andere levende wezens niet doen lijden.

Gij zult zorg dragen voor de natuur en een leefbare wereld nalaten aan komende generaties.

(uit: Atheïsme als basis voor de moraal, verschenen op 9-9-13). Ecologisch bewustzijn is niet vrijblijvend; het im-

pliceert een op duurzaamheid gericht consumptiegedrag en een daarmee gepaard gaande ecologische levensstijl.

Geen gemakkelijke lectuur maar wel een eyeopener is het vorig jaar verschenen boek *“Blauwe Economie. Rapport aan de Club Van Rome”* van Gunter Pauli.

Het gaat over bewust opgeven van oude gewoontes en over keuzes grijpen die je niet mag laten liggen, ook wat managementprincipes betreft. De huidige giganten zitten zeker niet te wachten op productontwerpen geïnspireerd op de natuur, ze zitten kortzichtig vast aan wat nu winst oplevert, niettegenstaande de enorme verspilling en inefficiëntie. Industriële systemen zijn inherent lastig te veranderen, zeker de ongeschreven mondiale normen die de markten hanteren. Pauli vergelijkt de traditionele productiemethodes met betere, *andere* werkwijzen, zodat de producenten er het nut, de efficiëntie, de winstmogelijkheden en andere voordelen van zouden inzien en kapitaal en ervaring zouden inzetten voor deze betere manier van fabriceren, leveren en verkopen. Hij beschrijft en verklaart honderd initiatieven die al ergens op de wereld bestaan, die werken met een duurzaam verloop, zonder subsidies of belastingvoordeel; die werken als een ecosysteem, efficiënt, gebruik makend van de wetten van de natuurkunde, getoetst aan het inzicht van financiële analyses en door economische journalisten en deskundigen op het gebied van bedrijfsstrategie. Deze honderd op de natuur geïnspireerde innovaties zijn niet zomaar uit de lucht gegrepen ideeën. Het boek is het verslag van waar en hoe iedere innovatie ergens op onze aarde werd getest en toegepast en door wie; zelfs welk banenpotentieel het heeft en welke voordelen vergeleken met de oude, traditionele methodes.

Robert Claes

voorzitter A. Vermeylenfonds Koksijde - Oostduinkerke

Natuurbehoud is mensenwerk, ook in de Westhoek

De Westhoek is gezegend met een rijkdom aan landschappen, open ruimten en natuurgebieden. Veel streken in Vlaanderen, en ver daarbuiten, kunnen daar alleen maar jaloers op zijn: de IJzer- en Handzamevallei, het West-Vlaamse Heuvelland, het weidengebied van Lampernisse, de duinen, de IJzermonding, de uitgestrekte polderweiden ... De Westhoek is geen streek waar de landbouw bedreven wordt tussen industrieterreinen en lintbebouwing en het ene woongebied aan het andere industrieterrein weeft. Open ruimte en landschap zijn in de Westhoek meestal ook nog altijd meer dan een kader zonder inhoud. Niettegenstaande de natuurwaarden in de streek de voorbije decennia -soms zelfs drastisch- achteruit gingen, herbergen de landschappen en de natuurgebieden van de Westhoek nog een groot aantal planten en dieren. In de streek is nog ruimte voor natuur. Hier is nog plaats om grote eenheden natuur te behouden/ontwikkelen in samenhang met landbouw, toerisme, drinkwatervoorziening, recreatie, wonen, ...

Bij al dit moois zou een mens al eens vergeten dat er rond veel van deze natuurgebieden en landschappen de voorbije decennia vaak een hevige strijd geleverd is en dat het er pakweg 25 jaar geleden nog uitzag dat alles zou moeten wijken voor verkavelingen en beton, dat de A19 de streek zou doormidden snijden en er van natuurherstel nooit sprake zou zijn. Velen dachten toen dat een 'zachte' waarde als natuur het nooit kon winnen van het geld en de tegenmacht altijd te groot zou zijn. Gelukkig waren er toen ook mensen die zich weigerden daarbij neer te leggen

en overtuigd waren dat geen macht te groot was om hun droom rond natuurbehoud waar te maken. De strijd rond het behoud van De Blankaart (Woumen-Diksmuide) is een van de mooiste bewijzen dat deze mensen gelijk hadden.

De Blankaart: een verhaal van mensen met een missie

In 1944 bezocht de later zeer gerenommeerde natuurbeschermers Edgard Kesteloot (1922), voor het eerst De Blankaart en de jaren daarop schreef hij tal van bijdragen over het gebied. Kesteloot legde ook contacten met de eigenaars, overheden en uiteindelijk kwam door toedoen van de familie Kempynck een Volkshogeschool (actief tot in 1974) in het Blankaartkasteel. De Blankaart werd natuurreservaat, maar ondanks alle inspanningen bleef de natuur in de IJzervallei achteruitgaan en bleven er plannen bestaan om de autostrade door de IJzervallei te trekken. In mei 1992 was de toenmalige Natuurreservaten vzw (nu Natuurpunt vzw) het beu en sloeg alarm en koos voor een ambitieus actieplan voor het gebied: 'Het Plan Otter'. De Otter werd het uithangbord van de actiecampagne en het kwaliteitsmerk van het gebied. De redenering daarachter was glashelder: als alle voorstellen van het Plan Otter uitgevoerd worden, moet de situatie in de IJzervallei zo goed zijn dat er zich opnieuw otters kunnen vestigen en voortplanten. Met andere woorden: als de otter terugkeert, gaat het goed met de IJzervallei. De aandacht voor het plan was overweldigend en ook het beleid begon zich te roeren. De lancering en het succes van Het Plan Otter vormen zonder twijfel samen met het duinendecreet (dat een paar duizend hectare duinen beschermde tegen bebouwing) een van de belangrijkste mijlpalen voor het natuurbehoud in Vlaanderen. Het werk van natuurbeschermers, de moed van politici en de concrete stappen van het natuurbeleid zorgden voor een trendbreuk. De doortrekking van de A19 werd opgeborgen, honderden ha natuurreservaat aangekocht; er werd zwaar geïnvesteerd in de waterzuivering, de Viciolina Kleiputten werden uitgebreid, ...

We zijn nu meer dan 20 jaar na de lancering van Plan Otter en inspanningen van de overheid zijn wat ze zijn. Alle betrokken groepen erkennen (in meer of mindere mate) de waarde van de broeken als winterbed (natuurlijk overstromingsgebied) voor enerzijds de IJzer en anderzijds de Handzamevaart. Tussen landbouw en natuurbehoud is een werkbare sfeer gegroeid en steeds meer recreanten raken 'verliefd' op de streek om er te wandelen, te fietsen, te vissen, aan natuurbeleving te doen, ... De basis voor het

herstel van de valleien is gelegd. Nu moeten we verder afwerken wat gestart is, een nauwere samenwerking tussen de verschillende sectoren en besturen stimuleren en vooral ook voor een aantal zaken structurele oplossingen uitwerken. De lijst van wat nog moet gebeuren is lang en wellicht nog vol met slangenkuilen en adders onder het gras. Belangrijk is dat het werk niet stilvalt. De pioniers hebben de laatste jaren van hun leven hoogstwaarschijnlijk nooit meer durven zeggen dat alles wel goed kwam met de IJzervallei. Ze hadden in hun leven de natuur zo zien achteruitgaan en op beleidsvlak zo weinig gehoor gekregen dat ze bijna de moed opgegeven hadden. De voorbije 20 jaar toonde aan dat het tij wel te keren is.

De ontstaansgeschiedenis van het Blankaartreservaat is er één van blijven geloven, doordoen, altijd op dezelfde nagel kloppen, tot hij uiteindelijk erin gaat. De geschiedenis van het Blankaartreservaat was er ook één van durf en de moed hebben om te zeggen wat er morgen en overmorgen moet gebeuren. Dat was zo en die moed, dat durven dromen zal ook in de toekomst nodig zijn. Zo durven we zeggen dat de huidige manier van jagen in een waardevol en beschermd gebied als de IJzerbroeken niet meer van deze tijd is. Sommigen beschouwen jacht als een vorm van recreatief medegebruik. Wij zien dat heel anders: jacht is in een gebied als de IJzervallei een ethisch onverantwoorde activiteit. In een natuurgebied waar zoveel gemeenschapsmiddelen in geïnvesteerd werden laat een modern beleid niet toe dat er op dieren gejaagd wordt voor het plezier. De sportvisser die een te klein visje vangt krijgt een PV, een bloem plukken of een radio opzetten is er verboden maar een elite zou er wel voor het plezier dieren mogen doden...

Is de natuur nu gered in de Westhoek?

De verhalen van de redding van de IJzermonding, het langzame maar zekere herstel van de IJzer- en Handzamevallei

en de bescherming van de duinen zijn mooi en hoopvol. Ze moeten iedereen die begaan is met natuur en leefmilieu ook tonen dat mensen het verschil kunnen maken als ze maar willen en durven. Veranderingen in de samenleving beginnen vaak helemaal niet met grote structuren en gigantische middelen. Verandering begint met kleine daden, met mensen die zich organiseren en hun dromen volgen. Hopelijk zijn deze verhalen inspirerend voor velen om verder mee op te komen voor het natuurbehoud. Want de uitdagingen blijven groot. Zo zijn er nog onvoldoende duurzame beleidsmaatregelen genomen voor de polderweiden en hooilanden. Poldergebieden behoren immers tot de waardevolste en best bewaarde open ruimtes van Vlaanderen. Polderweilanden vormen als het ware het laaglandwoud van de lage landen, een oerwoud op kniehoogte. In de gras- en hooilanden, de vele grachten, vaarten, poelen, de streepjes knotwilgen en populieren leven honderden organismen, van microscopisch klein tot de grote van vossen en reeën. De redding van de kustpolders is dan ook zonder twijfel een van de belangrijkste uitdagingen voor de komende dagen.

Peter Bossu

Meer info over het natuurbehoud in de Westhoek en de werking van de milieubeweging: www.debron.be.

In **'De Blankaart: mensenwil, mensenwerk. Een verhaal van mensen voor natuur'** (225 blz, A5, vierkleurendruk, genaaid, harde geplastificeerde kaft) beschrijven Guido Vandenbroucke en Peter Bossu de ontstaansgeschiedenis van de Blankaart. Bestellen kan door het overschrijven van 20€ op rekeningnummer van 068 - 2012826 - 06 van de Blankaart met vermelding 'Blankaartboek'. Het boek is ook te verkrijgen in het Blankaartkasteel.

Reacties: peter.bossu@telenet.be

Gedachten zijn vrij

Vrijzinnig Humanisten en de Eerste Wereldoorlog - Deel 2

Het artikel met hierboven vermelde titel in de Sprokkel (nr. 2 - 2de jaargang) trok onze aandacht.

Wij dachten dat het een vervolg verdiende. Deze bijdrage kan als Deel 2 beschouwd worden. Reacties op het oorspronkelijk artikel en op het hier genoemde Deel 2 zullen verwerkt worden in Deel 3. Misschien moeten wij reeds denken aan andere bijkomende bijdragen komende van de regio Westhoek.

Dominiek Dendooven, Wetenschappelijk medewerker in Flanders Field stelt in het artikel de vraag "moeten vrijzinnigen de Eerste Wereldoorlog herdenken en, hoe dienen zij dat dan te doen" Hij beantwoordt de twee vragen positief en geeft de redenen aan. Toch blijft de vraag hoe dat dient te gebeuren de moeilijkste.

In de periode van WO I had de vrijzinnigheid zich niet zoals vandaag georganiseerd. Nochtans waren er ongetwijfeld veel vrijzinnigen rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken bij dit conflict, dit bij vriend en vijand.

Dominiek Dendooven geeft een aantal voorbeelden van personaliteiten die daden stelden die vandaag klaar en duidelijk als vrijzinnig beschouwd kunnen worden.

Vandaag zou de overheid niet meer kunnen handelen als toen. Een voorbeeld aangehaald door de auteur is de vorm die aan de graven van de overleden soldaten werd gegeven. Frankrijk gaf die graven een kruisvorm mee net alsof iedereen katholiek of christen zou zijn. Er was geen respect voor andersdenkenden.

België hield zich relatief neutraal - de Belgische driekleur was er de uitdrukking van. Het feit dat deze graven niet de vorm van een kruis kregen was respectvol voor elke overtuiging.

Minder respectvol zijn de naoorlogse herdenkingsmonumenten die in ons land werden opgericht. Deze werden ofwel binnen een kerk ofwel tegen de gevels ervan of in elk geval dicht bij de kerk geplaatst.

Dit in tegenstelling met dergelijke monumenten in Frankrijk waar die in de dorpskom of dorpspleinen ver van de kerk een plaats kregen.

Dit was in Frankrijk toch de uiting van het principe van de

scheiding tussen kerk en staat. Dominiek Dendooven is een echte vorser wanneer hij oproept tot verder onderzoek van wat er als mogelijke tekens van Vrijzinnigheid in en rond WO I kan geduid worden. Deze oproep moet beantwoord worden. Hieruit kan een waardevol onderzoek voortvloeien.

De Mens.nu in samenwerking met de CAL - (Centre d'action laïque) kan dit onderzoek ongetwijfeld stimuleren. De samenwerking tussen Vlaamse en Franstalige vorsers is niet zomaar een wens. Vergeten wij niet dat zowel Vlaamse als Franstalige soldaten hun leven lieten. Daarin waren ongetwijfeld ons niet bekende vrijzinnige humanisten, net zoals in de legers van vriend en vijand. Humanisten dienen ook dit te bedenken.

Hiermede is het verhaal niet af. Nu moeten wij meer dan ooit nagaan "hoe" wij vandaag WO I kunnen herdenken.

Onmiddellijk lijken ons drie voorstellen rechtmatig te zijn:

1. Voorgesteld door Dominiek Dendooven: -verder wetenschappelijk onderzoek naar wie vrijzinnig was.
2. Tegen 2018 een vredesmonument met universele betekenis op te richten waarmede de Vrijzinnig Humanisten hun waarden willen uitdrukken en dit ten aanzien van alle volkeren en tegenover alle filosofische denkpatronen. Door dit te doen kan men eer betuigen aan alle slachtoffers - vriend en vijand - maar ook wijzen op de fundamentele waarde nl. recht op vrede van alle volkeren.
3. Literaire en kunstzinnige creaties stimuleren die dit alles vertegenwoordigen en die zullen behoren tot de wereldcultuur zoals nu reeds door de Mens.nu met het originele werk van de auteur Bert Popelier.

Graag uw reactie - want er zijn ongetwijfeld nog andere invalshoeken te belichten over hoe vrijzinnige humanisten WO I kunnen herdenken.

Deze reacties kunnen dan in Deel 3 verschijnen.

Prof. dr. Silvain Loccufier,
em. erector VUB

**In de periode van WO I
had de vrijzinnigheid zich niet
zoals vandaag georganiseerd.
Nochtans waren er
ongetwijfeld veel vrijzinnigen
rechtstreeks of onrechtstreeks
betrokken bij dit conflict, dit bij
vriend en vijand.**

Bezoek aan tentoonstelling Pascal Radar & Albert-Noël Marescaux

Organisator Willemsfonds Koksijde
Datum Vrijdag 20 december 2013
t.e.m. zondag 5 januari 2014
Uur 15u tot 18u
Locatie Keunekapel, H. Christiaenlaan 4, 8670 Sint-Idesbald
Prijs Iedereen welkom (gratis)

De artistieke vorming van Pascal Radar ontwikkelde zich in de diverse kunstateliers waar hij werkte: de juweelkunst, edelsmidkunst en dinanderie. Vooral deze laatste techniek heeft zijn eerste sculpturale realisaties fors beïnvloed. Zijn kunst wordt gekenmerkt door een persoonlijke interpretatie van de symbolen, en tracht een nieuwe partituur te schrijven van de gebaren en van de primitieve en universele vormen. Albert-Noël Marescaux werkt op basis van schetsen in zijn atelier en tijdens zijn reizen maakt hij aquarellen. Als figuratief schilder ontleent hij zijn inspiratie aan zijn omgeving en het plaatselijke leven.

Info Raymond Van Duüren - 058 51 30 50

Prostaatanker: nieuwe inzichten

Organisator UPV Westkust
Datum donderdag 16 januari 2014
Uur 14.30u
Locatie Zaal de Brug, Ter Duinenlaan 32, 8670 Koksijde
Prijs leden: € 3,00 - Niet leden: € 4,00

Kanker aan de prostaat is mogelijk de meest voorkomende kanker bij mannen. Het is een typische ouderdomsziekte: de gemiddelde leeftijd bij de diagnose is 69 jaar. Als je er snel genoeg bij bent, is kanker aan de prostaat zeker te behandelen en te genezen. De manier om prostaatanker te behandelen kan verschillen van persoon tot persoon. Prostaatanker: nieuwe inzichten is een voordracht door prof. dr. Johan Braeckman van de dienst Urologie UZ Brussel.

Info Marc Mortier - 0475 972 198 - marc-mortier@telenet.be

Nieuwjaarsreceptie

Organisator VOC Westhoek
Datum zondag 19 januari 2014
Uur 11u - 13u
Locatie Zaal de Brug, Ter Duinenlaan 32, 8670 Koksijde
Prijs iedereen welkom

Het jaar 2014 start voor het VOC Westhoek met een bijzondere gebeurtenis. Om 12 u worden de sleutels doorgegeven aan de volgende voorzitter.

Info & inschrijven Bob Rossel - 0489 451 682 - robert.rossel1@telenet.be

Uitstap naar Mons

Organisator Willemsfonds Nieuwpoort i.s.m. Willemsfonds Kunst-Wijs
Datum zondag 19 januari 2014
Uur op aanvraag
Locatie op aanvraag
Prijs op aanvraag

Uitstap naar Mons met bezoek aan tentoonstelling Andy Warhol in BAM.

Info Maurice Bellefroid - 058 236 056 - info@willemsfondsnieuwpoort.be

Jaarlijkse Algemene Vergadering

Organisator HVV/OVM
Koekelare-Diksmuide
Datum donderdag 23 januari 2014
Uur 17u - 19u
Locatie Ten Huize van Rudy Maenhout, Belhuttebaan 88, 8680 Koekelare

Algemene bestuursvergadering met evaluatie van de activiteiten van 2013, het financieel overzicht 2013, programma 2014, ledenwerving 2014, varia en rondvraag.

Info & inschrijven Andre Laveyne - 051 580 741 - 0485 589 797 - andre.laveyne1@telenet.be

Algemene ledenvergadering

Organisator Willemsfonds
Nieuwpoort
Datum zaterdag 25 januari 2014
Uur 19u
Locatie restaurant
De Vierboete,
Halve Maanstraat 2a,
8620 Nieuwpoort

Uitnodiging volgt.

Prijs op aanvraag

Info Maurice Bellefroid - 058 236 056 - info@willemsfondsnieuwpoort.be

Algemene ledenvergadering

Organisator Willemsfonds
Veurne-De Panne
Datum zaterdag 1 februari 2014
Uur 12u
Locatie Lotus,
Duinkerkelaan 83,
8660 De Panne
Prijs op uitnodiging

De uitnodiging volgt.

Info Ivan Winnock, Sasstraat 7, 8630 Veurne

Bijwonen 'Dag van het woord' te Harelbeke

Organisator Willemsfonds
Koekelare
Datum zaterdag 1 februari 2014
Uur 16u - 18u
Verzamelen Om 15u op de
markt te Koekelare

Totaalspektakel met woorden en beelden verzorgd door de leerlingen van de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans. Dit ter gelegenheid van de uitreiking van de 35ste poëzieprijs van de stad Harelbeke.

Prijs leden: gratis
Niet leden: op aanvraag

Info & inschrijven Andre Laveyne - 051 580 741 - 0485 589 797 - andre.laveyne1@telenet.be

Op zondag in gesprek met... Katrien Laveyne (Begeleiding van drugsverslaafden)

Organisator HVV/OVM
Westhoek en VOC Westhoek
Datum zondag 9 februari 2014
Uur 11u
Locatie Zaal de Brug, Ter
Duinenlaan 32, 8670 Koksijde
Prijs gratis

Katrien Laveyne, klinisch psycholoog verbonden aan Kompas, geeft een uiteenzetting over de begeleiding van drugsverslaafden, individueel en in gezins-, familieverband.

Info Marc Van Muylem - 0498 566 130 - vanmuylem@skynet.be

Naam activiteit: IJsschaatsen

Organisator HVV/OVM
Koekelare
Datum woensdag 19 februari 2014
Uur 14u - 16u
Locatie Boudewijnpark
schaatspiste, A. De
Baeckestraat 12, 8200 Sint-
Michiels (Brugge)

Schaatsnamiddag voor de kinderen. In de prijs is de toegang, de huur van de schaatsen en het vervoer inbegrepen.

Prijs leden: € 6,00
Niet leden: € 8,00

Info & inschrijven Andre Laveyne - 051 580 741 - 0485 589 797 - andre.laveyne1@telenet.be

Tijd en eeuwigheid: Friedrich Nietzsche

Organisator UPV Westkust
Datum donderdag 20 februari 2014
Uur 14.30u
Locatie Zaal de Brug, Ter Duinenlaan 32, 8670 Koksijde
Prijs leden: € 3,00
Niet leden: € 4,00

Friedrich Nietzsche, de dichtende filosoof. De traditionele filosofische techniek van het dialectische argumenteren neemt bij Nietzsche de vorm aan van een dialoog in de directe rede, waardoor het filosofische spreken altijd een spreken in de tijd, tegen de tijd is. Na een korte verkenning van de filosofische achtergrond waartegen Nietzsche dit schouwspel opvoert - enkele sleutelbegrippen uit zijn denken - gaan we op zoek naar opvallende voorbeelden van dit soort dialogen in zijn werk. Zo proberen we een beter inzicht te krijgen in zijn kritiek op moraal en religie, zijn visie op de herijking van mens en taal, en zijn paradoxale ambitie om uit de tijd te springen door er net in te stappen.

Tijd en eeuwigheid: Friedrich Nietzsche is een voordracht door prof. dr. Benjamin Biebuyck, Duitse Letterkunde UGent.

Info Marc Mortier - 0475 972 198 - marc-mortier@telenet.be

Rock 'n' Roots starring Daithi Rua, Grand Theft and Rosa Luxe

Organisator Equinox Producties i.s.m. Masereelfonds Brugge, HVV/OVM, VC De Molensteen Oostkamp & VC De Sleutelbrug Brugge ten voordele van LEIF West-Vlaanderen
Datum vrijdag 28 februari 2014

Een prachtige opvoering door 3 van de grootste talenten in het roots singer/song-writers genre. De hoge stem van Daithi Rua, de droge Americana van Michel van Montfort (Grand Theft) en de melodieuze broosheid van Megan Quill (Rosa Luxe) vormen een contrasterend geheel, uniek en harmonieus. De opbrengst van deze activiteit gaat naar LEIF West-Vlaanderen.

Uur: 20u - Locatie: Ontmoetingscentrum De Kleine Beer, C. Marichalstraat 5, 8730 Beernem - Prijs VVK: € 10,00 - ADD: € 12,00

Info & inschrijven HVV/OVM Oostkamp - 050 824 660 - VC De Molensteen - 0476 902 957 - VC De Sleutelbrug - 0495 713 627

Algemene ledenvergadering

Organisator A. Vermeylenfonds Koksijde - Oostduinkerke
Datum zondag 2 maart 2014
Uur 10.30u
Locatie La Rose des Sables, Gaupinlaan 1, 8670 Oostduinkerke

Uitnodiging volgt.
 Prijs op uitnodiging

Info Maurits De Picker - 058 519 865 - depicker.maurits@skynet.be

Op zondag in gesprek met... Klaus Vanhoutte (Het gewicht van verdraagzaamheid)

Organisator HVV/OVM Westhoek en VOC Westhoek
Datum zondag 16 maart 2014
Uur 11u
Locatie Zaal de Brug, Ter Duinenlaan 32, 8670 Koksijde

Prijs gratis

Info Marc Van Muylem - 0498 566 130 - vanmuylem@skynet.be

Bijwonen concert van het Symfonieorkest Vlaanderen te Brugge

Organisator Willemsfonds Veurne-De Panne
Datum dinsdag 18 maart 2014
Uur op aanvraag
Locatie Concertgebouw, 't Zand 34, 8000 Brugge
Prijs € 36

Het Symfonieorkest Vlaanderen brengt 'Jupiter', de symfonie 41 van Wolfgang Amadeus Mozart, en twee moderne stukken van Frederik Neyrinck en Magnus Lindberg. De kaarten zijn eerste rang.

Info & inschrijven Hedwig Franchois - 0476 59 01 35

Darwin voor dames. Over feminisme en evolutieleer

Organisator UPV Westkust
Datum donderdag 20 maart 2014
Uur 14.30u
Locatie Zaal de Brug, Ter Duinenlaan 32, 8670 Koksijde
Prijs leden: € 3,00 - **Niet leden:** € 4,00

Gedurende het grootste deel van de 20ste eeuw overheerste het beeld van de totale menselijke kneedbaarheid. Onze natuur, dacht men, bestaat erin dat we geen natuur hebben. Dit beeld is intussen weerlegd. Wij zijn wezens met soort-specifieke neigingen, behoeften en emoties, als gevolg van evolutie door selectie. De menselijke natuur is bovendien gegenderd: de seksen verschillen gemiddeld op voorspelbare wijze. Hoe onze aangeboren neigingen zich ontwikkelen, hangt mee af van de omgeving. Die nieuwe inzichten dringen echter maar moeizaam door binnen het feminisme, waar traditioneel veel weerstand heerst tegen een biologisch geïnformeerd denkkader. Maar houden we niet beter rekening met alle relevante factoren als we de oorzaken van seksuele ongelijkheid willen begrijpen? Darwin voor dames: over feminisme en evolutieleer is een voordracht door dr. Griet Vandermassen, wetenschapsfilosofe UGent.

Info Marc Mortier - 0475 972 198 - marc-mortier@telenet.be

Bezoek aan het Bezoekerscentrum Jules Destrooper te Lo

Organisator Willemsfonds
Koekelare
Datum woensdag 26 maart 2014
Uur 14u - 16u
Verzamelen Om 13u15 op de markt te Koekelare (met eigen vervoer).
Prijs € 4,00

In het bezoekerscentrum kan je kennis maken met de rijke historie van het familiebedrijf Destrooper dat sedert 1886 allerlei koekjes op de markt heeft gebracht. Er is ook gelegenheid om het productieproces te volgen en om te proeven.

Info & inschrijven Andre Laveyne - 051 580 741 - 0485 589 797 - andre.laveyne1@telenet.be

Natuurwandeling in 'Les Dunes Marchand'

Organisator A. Vermeylenfonds
Koksijde - Oostduinkerke
Datum zaterdag 29 maart 2014
Uur 13.30u
Locatie verzamelen parking Ster der Zee te Koksijde

Natuurwandeling met gids doorheen duinen en op het strand. Carpooling is mogelijk.

Prijs leden: gratis - **Niet leden:** € 3,00

Info & inschrijven Claes Robert - 058 422 902 - claes.guns@skynet.be

**Elke zondag is de bar van het VOC open van 11u tot 13u30:
ideaal voor een gezellige babbel met een drankje!**

Veurnelaan 109 - Koksijde

**Op 19 januari, 9 februari en 16 maart
is de bar gesloten wegens een activiteit in zaal De Brug.**

Atheïsme als basis voor de moraal

In vrijzinnig humanistische kringen is Dirk Verhofstadt, dr. in de moraalwetenschappen, professor media en ethiek aan de UGent geen onbekende. Iedereen herinnert zich nog het verhelderende werk “Een zoektocht naar waarheid. Dirk Verhofstadt in gesprek met Etienne Vermeersch”.

Het voorliggend boek “*Atheïsme als basis voor de moraal*” heeft als centrale gedachte “*dat het tijd wordt ook de ethiek definitief los te maken van allerlei religieuze denkbelden*”.

Inderdaad, zo stelt de auteur, zijn daarvoor een aantal dringende redenen voorhanden.

Er is de groeiende onderlinge afhankelijkheid tussen mensen uit de gehele wereld (multicultureel en multireligieus), met alle conflicten die daaruit voortvloeien..

In sommige landen pleiten politici en partijen voor een “religieuze identiteit” en bovendien is er een reveil van orthodoxe varianten van bepaalde religies wat haaks staat op de zo noodzakelijke tolerantie en respect voor andermans “waarheid”.

Fundamentalisten allerhande beschouwen het als hun “heilige plicht” ongelovigen (andersgelovigen, agnostici en atheïsten) te bestrijden en dit niet alleen met het woord.

In een eerste deel van zijn werk gaat de auteur nader in op de negatieve effecten van religies. In de naam van God en zijn vermeende uitspraken (Bijbel, Koran,..) zijn in de loop der tijden de gruwelijkste misdaden gepleegd.

Vervolgens worden de belangrijkste “godsbewijzen” kritisch tegen het daglicht gehouden.

Aansluitend volgt de vaststelling dat onze huidige (westerse) moraal niet gebaseerd is op religie (zoals nog steeds wordt beweerd), maar op “een reeks door mensen overeengekomen

normen en waarden, die een harmonieus samenleven mogelijk moeten maken en bevorderen”.

Ethische systemen, als resultaat van rationeel denken, bieden een stevig houvast aan al wie keuzes moet maken “tussen goed en kwaad”.

Verhofstadt gaat nog een stap verder en zoekt naar “universele regels” die kunnen zorgen voor vrijheid, rechtvaardigheid en harmonie.

Zo komt hij tot zijn **Tien Seculiere Geboden** (zie elders in deze publicatie).

Het boek biedt een klaar en duidelijk en vooral overtuigend antwoord op diegenen die (nog steeds) beweren dat mensen die leven “zonder God noch zijn gebod” geen moraal hebben en dus geen goede mensen kunnen zijn.

Vele “wijsheden” die in de religies aan de orde komen werden “overgenomen” uit vroegere beschavingen, toen er van deze godsdiensten nog geen sprake was. Ze werden echter mooi verpakt en als “nieuw” en “uniek” geïntroduceerd.

Met zijn 540 voetnoten en een uitgebreide bibliografie biedt het boek stof voor verdere lectuur en studie.

Elke vrijzinnige humanist en “gelovige” van welke strekking ook zou dit boek moeten lezen en over de inhoud ervan nadenken.

Zeër zeker aanbevolen voor de leerkrachten niet-confessionele zedenleer als bron en referentie voor hun lessen.

Boekbespreking: Marc Mortier

TIEN SECULIERE GEBODEN (*)

1. Bovenal bemin de mens
2. Elke mens is een doel op zich en geen middel
3. Handel op de manier dat je zou willen dat iedereen zo zou handelen voor zover die handeling ten goede komt aan de mensheid
4. Wees nieuwsgierig, doe kennis op en onderwerp elk standpunt, elke visie en elke hypothese aan de hardste kritiek, ook je eigen standpunten
5. Elke mens heeft recht op zelfbeschikking voor zover hij geen schade toebrengt aan anderen
6. Gij zult niemand doden tenzij uit zelfbescherming
7. Gij zult uw medemensen in nood helpen en goed doen voor anderen zonder daarvoor iets in de plaats te verwachten
8. Gij zult andere levende wezens niet doen lijden
9. Gij zult zorg dragen voor de natuur en een leefbare wereld nalaten aan komende generaties
10. Wees niet neutraal of onverschillig bij conflicten, maar verdedig de zwakken en onderdrukten

(*) Uit: Dirk Verhofstadt *Atheïsme als basis voor de moraal*.
Zie ook de bespreking van dit boek

Dirk Verhofstadt.

Atheïsme als basis voor de moraal

Houtekiet 2013 - 325 p.

ISBN 978 90 8924 2563

HVV/OVM Westhoek en VOC Westhoek

Op zondag in gesprek met...

Maandelijks organiseren HVV/OVM en het VOC Westhoek een ochtendgesprek rond een actueel of ethisch thema.

Rouw en omgaan met verlies | zondag 29 september 2013

Niettegenstaande het emotioneel gevoelig gespreksonderwerp wist Britt Finaut, vrijzinnig humanistisch consultant van het huisvandeMens te Diksmuide, het aanwezige publiek op een rustige spontane manier te boeien.

Zij belichtte het universele maar tevens ook unieke, de realiteit van het aanvaarden, tips en valkuilen waaronder deze als *verlies 'verweven' in plaats van 'verwerken'* toch wel een nuttige ervaring was.

Het heerlijk herfstzonnetje en de mystieke sfeer rond het onderwerp waren deze keer wellicht de reden voor de mindere opkomst. Maar... zoals zo dikwijls hadden de afwezigen op "In zondag in gesprek met..." ook nu weer ongelijk.

Jazz @ Koksijde | zondag 6 oktober 2013

Piet Van de Craen, hoogleraar aan de letterenfaculteit van de VUB en bestuurslid van de Antwerpse Jazz Club, kwam voor de tweede maal voor "Op zondag in gesprek met..." naar Koksijde afgezakt. Wanneer hij het de eerste keer over "meertalig onderwijs" had, wilde hij nu de aanwezigen alles vertellen wat je over jazz dient te weten.

Piet Van de Craen wist zijn passie met het aanwezige publiek te delen en toverde met zijn Jazz @ Koksijde zaal de Brug om tot een echt Jazz Cafe. Ondersteund door het nodige beeld- en geluidsmateriaal lichtte hij de facetten en definitie, de ritmische patronen en muzikale structuren, arrangementen en sociale aspecten van Jazzmuziek toe. De aanwezigen konden bij de After beat, Shuffle, Charleston, Blues, Duke Ellington en Louis Armstrong handen en voeten amper in bedwang houden en beleefden weerom een ontspannende zondagvoormiddag.

Recht op basisinkomen | zondag 17 november 2013

Op zondag 17 november 2013 kwamen 26 belangstellenden afgezakt naar zaal De Brug om "Op zondag in gesprek met..." een verduidelikend gesprek te hebben met Christina Lambrecht, betrokken bij het Belgisch Netwerk voor het Onvoorwaardelijk Basisinkomen, oftewel OBi.

Met een vurige pleidooi trachtte Christina het aanwezige publiek te overtuigen dat het idee van zo'n voor elke volwassen inwoner geldend maandelijks bedrag geen utopie is. De voorstanders van een basisinkomen zien hierin een middel om zowel armoede als werkloosheid te bestrijden

*Afscheid nemen
is met zachte vingers
wat voorbij is dichtdoen en verpakken
in goede gedachten der herinnering...*

*is verwijlen bij een brok leven
en stilstaan op de pieken van pijn en vreugde.*

*Afscheid nemen
is met dankbare handen weemoedig meedragen
al wat waard is niet te vergeten...*

*is moeizaam de draden losmaken
en uit het spinrag der belevenissen loskomen
en achterlaten en niet kunnen vergeten*

(Ward Bruyninckx)

en op die manier een werkelijke herverdeling van macht mogelijk te maken.

Deze voordracht leidde in ieder geval tot een zeer geanimeerd zondagsgesprek dat achteraf tijdens het aperitief-moment werd verder gezet.

De Grote Oorlog in romans | zondag 1 december 2013

In het kader van het project "Om nooit te vergeten" rond Wereldoorlog I, organiseerden de vrijzinnige verenigingen ism het huisvandeMens Diksmuide een lezing met Katrien Van Hecke met als titel: De Grote Oorlog in romans.

Zowat honderd jaar geleden brak de Eerste Wereldoorlog uit. Stille getuigen vinden we tot in de kleinste dorpen: gedenkplaten met niet te tellen namen van gesneuvelden. Stapels historische werken geven ons wapenfeiten en duiding. Maar echt sprekend is alleen de literatuur.

Katrien Van Hecke wist ons op een prachtige manier met frappante fragmenten en beeldmateriaal deze stille getuigenissen en gebeurtenissen aan de hand van een uitgebreide literatuurlijst opnieuw onder ogen te brengen. Hoe benaderen de verschillende auteurs vanuit hun invalshoek deze grote gebeurtenis? Via autobiografieën /dagboeken, recente romans, stripverhalen en non-fictie bracht ze ons tussen de jongens in de loopgraven, naast gesneuvelden en de veldhospitals, bij de achterblijvers, deze gebeurtenissen laten ons in ontroering achter. Te dikwijls wordt de vraag gesteld van wat ging er door de soldaten heen wanneer het vijandelijke mitrailleurvuur begon te ratelen? Troost schuilt in de onverwoestbare humor, de schoonheid van de taal en het impliciete pleidooi voor meer democratische rechten.

Op een zeer boeiende manier wist Katrien ons te mee te nemen in haar verhaal. Schrijvers zoals Siegfried Sassoon en Louis Barthas, Prix Goncourt winnaar Henri Barbusse, Ako Literatuurprijs winnaar Erwin Mortier, Booker Prize winnares Pat Barker, Erich Maria Remarque, Ernst Jünger,

Deauville Max, Lawrence T.E. en vele anderen kwamen aanbod.

De herdenking van deze grote gebeurtenis in onze geschiedenis is een must en mag nooit vergeten worden.

*Marc Van Muylem
secretaris HVV/OVM Westhoek
bestuurslid VOC*

Joelfeest

Joel was oorspronkelijk een voorchristelijk zonnende-feest. De herkomst van de naam is voor velen onbekend maar onze Joelfeest als feest is dat op z'n minst. Dat bleek op 29 november toen we een grote 70tal leerlingen N.C.Zedenleer mochten verblijden met een geweldig plezierige fuif. De gemeentelijke feestzaal 'De Boare' in De Panne was voor de gelegenheid een waar kasteel vol prinses en prinsessen, kikkerprinses en Arabische prinses niet uitgesloten. De ouders konden ook dit jaar, naast hun dansende kroost, ook genieten van een uitgebreide bar. De mannen van 'Piekenot' waren de narren van dienst.

Na het amusement stond er nog wat lekkers en een berg geschenkjes op de kinderen te wachten. Er werd al snel over het thema van volgend jaar en een editie voor de mama's en papa's gefantaseerd.

Sta ons nog toe iedere 'Sprokkelaar' uit te nodigen op de volgende editie, al of niet met kroost!

Chris Depecker

HVV/OVM Westhoek

contactpersoon: Francine Wandelaere
Kerkhofstraat 11, 8670 Koksijde
Tel. 058 51 71 85 | Gsm 0478 44 95 27
francine.wandelaere@gmail.com

Vermeylenfonds West-Vlaanderen

Marie Christine Coucke wint trofee AUGUST '13 van het Vermeylenfonds

De proclamatie van de Provinciale Wedstrijd voor Schilderkunst van het Vermeylenfonds greep dit jaar opnieuw plaats in het Provinciaal Hof te Brugge.

Bijna 100 kunstenaars voelden zich geroepen om deel te nemen aan deze jaarlijkse groeiende wedstrijd en kunstmanifestatie, en namen de kans op gelauwerd te worden.

Een jury selecteerde 66 kunstenaars met elk 1 werk. Allen werden opgenomen in een prachtige kleurencatalogoog. Uit deze tentoongestelde werken werden acht prijswinnaars gekozen. Drie laureaten en 5 eervolle vermeldingen.

De 1ste laureaat en winnaar van de trofee August '13 werd Marie Christine Coucke uit Brugge. De 2de laureaat Arthur Ameel uit Sint-Andries en de 3de laureaat Carine Booghs uit Oostende. Eervolle vermeldingen waren voor Martina Träger (Brugge), Catheline Sergeant (Schuiferskapelle), Mady Herman (Kortrijk), Sophie Lecoutere (Zwevegem) en Lieve Samyn (Roeselare).

Het Vermeylenfonds West-Vlaanderen plant voor 2014 zijn wedstrijd voor beeldende kunst (2 dimensionaal) voor 2014 terug in de West-Vlaamse hoofdstad van 20 tot 31 oktober 2014.

Van links naar rechts: Martina Träger, Catheline Sergeant, Carine Booghs, Lieve Samyn, Marie Christine Coucke (winnares), Sophie Lecoutere, Mady Herman, Arthur Ameel en Willy Vansieleghem (curator).

Info en inschrijvingen kunnen nu reeds gebeuren op het secretariaat: vermeylenfondswv@skynet.be
Tel.: 050 413429

Nationale Beeldhouwwedstrijd van het Vermeylenfonds

Op initiatief van het Vermeylenfonds West-Vlaanderen wordt opnieuw de Nationale Beeldhouwwedstrijd August '14 van het Vermeylenfonds georganiseerd.

Alle deelnemende kunstenaars krijgen de kans om tijdens de ganse maand mei 2014 met telkens 2 werken de prachtige tentoonstellingsruimte van de Venetiaanse Gaanderijen aan de Zeedijk te Oostende in te palmen.

Wie zich geroepen voelt, wordt uitgenodigd om deel te nemen aan deze tweejaarlijkse kunstmanifestatie.

Voor meer informatie over de wedstrijd kan men terecht bij Willy Vansieleghem 050.357669 of op het secretariaat van het Vermeylenfonds West-Vlaanderen 050 413429 of 0474 828453, delphine_segghers@hotmail.com - www.vermeylenfonds.be

Willem'sfonds Koekelare

Remi Devisscher, stichter en boegbeeld van WF Koekelare

Op dinsdag 8 oktober 2013 werd voor de 25ste keer de Remi Devisscher Willem'sfondsprijs uitgereikt. In één van de vorige nummers hebben we al in het kort uiteengezet wat deze prijs inhoudt. Maar wie was nu Remi Devisscher? Wat is zijn inbreng geweest in WF Koekelare en waarom werd aan zijn naam een prijs verbonden.

Remi Devisscher werd geboren te Nieuwkapelle op 10 oktober 1909 en overleed te Koekelare op 31 mei 1997. In 1930 behaalde hij het diploma van onderwijzer aan de normaalschool van Blankenberge. Na een jaar diensten te hebben gedaan in de gemeentelijke jongensscholen van Nieuwpoort en Woumen-Jonkershove werd hij op 14 september 1931 aan de gemeentelijke jongensschool van Koekelare in het 1ste leerjaar aangesteld. Bij de oprichting van RMS Koekelare in 1956 verdween het gemeentelijk onderwijs in Koekelare en werd hij in de nieuwe instelling leerkracht in het 4de leerjaar. In 1960 werd hij aangesteld als hoofdonderwijzer zonder klas en ging in 1971 op rust. Tot daar zijn professionele loopbaan.

Reeds als student was Remi bijzonder geïnteresseerd in de Nederlandse taal. Als jong onderwijzer schreef hij een aantal radio-hoorspelen voor de jeugd die door radio Librado meer dan eens werden uitgezonden.

Met het doel te Koekelare de volksgeest door middel van de Nederlandse taal te ontwikkelen stichtte hij op 18 juli 1935 met enkele gelijkgezinden een afdeling van het Willem'sfonds die al gauw de wind in de zeilen kreeg. Enkele maanden later, op 26 november 1935 werd een bibliotheek van Willem'sfonds Koekelare geopend. Die werd het jaar daarop reeds door het Ministerie van Nederlandse Cultuur en door de provincie West-Vlaanderen erkend.

Deze bibliotheek was het stokpaardje van Remi. Hij werd er bibliothecaris van bij de oprichting en is dat gebleven tot de WF bibliotheek op 1 januari 1987 werd opgenomen in de gemeentelijke bibliotheek. Door de gemeente Koekelare werd hem voor zijn ruim 50 jaar bibliotheekwerk de titel van ere-bibliothecaris van Koekelare toegekend.

Aanvankelijk resideerde de bibliotheek in het 'Gasthof 't Blauwhuis'. In 1949 werd ze naar de ruimere lokalen van vzw 'De Toekomst' overgebracht. Deze lokalen werden ook gebruikt voor een kleuterafdeling van de gemeenteschool en vanaf 1956 tot heden als een wijksschool van de basisschool 'De Lettertuint' van het GO!

Al die jaren heeft Remi er op donderdagavond en zondagvoormiddag talloze ontleningen ingeschreven en 'zijn' boe-

ken gekoesterd.

In de beginperiode brandde er 's winters een rokende kolenkachel en werd het warm als het sluitingsuur naderde. Later kwam er dan centrale verwarming en was Remi verlost van zijn zwarte kolenhanden.

Al die jaren dat de Willem'sfonds-bibliotheek in 'De Toekomst' is geweest heeft ze daarvoor niets moeten betalen. Daarom besliste het bestuur van WF Koekelare om een jaarlijkse Remi Devisscher Willem'sfondsprijs te stichten ten voordele van de Koekelaarse Gemeenschapsscholen. Na overleg met de directies werd beslist dat dit onder de vorm van didactisch materiaal aan de wijksschool 'De Toekomst' zou worden gegeven.

Dat gebeurde de eerste keer in 1988 en werd door Remi zelf uitgereikt op zijn verjaardag of op de geschikte dag die er het dichtst bij lag. Tot 1996 heeft Remi dit jaarlijks gedaan. In zijn sterfjaar 1997 werd geen prijs uitgereikt. Het bestuur van WF Koekelare oordeelde dat die prijs verder moest blijven bestaan en vanaf 1998 tot 2009 werd die door zijn echtgenote uitgereikt. Zij overleed in 2010 maar de prijs gaat verder door.

Remi heeft ooit gezegd dat hij ruim 100 jaar diensten voor Willem'sfonds Koekelare en voor het Provinciaal Willem'sfondsbestuur heeft gepresteerd. Wanneer we de som maken van al zijn prestaties moeten we hem gelijk geven: 50 jaar bibliothecaris, 37 jaar secretaris, 21 jaar voorzitter, 18 jaar afgevaardigde van de afdeling in de jeugdkring, 9 jaar afgevaardigde van het Provinciaal WF bestuur in het hoofdbestuur te Gent.

Remi Devisscher, een merkwaardige figuur, een idealist, een mens om even bij stil te staan.

André Laveyne
voorzitter WF Koekelare

Vrijzinnig humanistische gemeenschap

Theaterstuk Soldaat Peaceful

Over de Eerste Wereldoorlog is al heel wat geschreven en in de nabije toekomst zullen er nog veel meer woorden aan besteed worden dan nu al het geval is. Volgend jaar immers zal het precies honderd jaar geleden zijn dat deze waanzin startte: een zwarte vlek op de geschiedenis van de twintigste eeuw, een zwarte vlek op de geschiedenis van de mensheid.

DeMens.nu, een vrijzinnige en humanistische vereniging die ook in Diksmuide aanwezig is en haar locatie heeft in het 'huisvandeMens', nam het gelukkig initiatief om op dinsdag 19 november in de zaal van het C.C. Kruispunt een theatervoorstelling te organiseren omtrent deze verwoestende passage uit de geschiedenis van de mens. Hiertoe koos ze voor de opvoering van een pakkende monoloog gebaseerd op het boek van Michael Morpurgo, 'Soldaat Peaceful', en uitgevoerd door Erik Burke, acteur van Paljas Producties.

Prijswinnend auteur Michael Morpurgo liet zich inspireren door een bezoek aan Ieper, waar hij geschokt vaststelde hoeveel jonge soldaten tijdens WO I ter dood veroordeeld werden voor vermeende lafheid, voortgedreven door hun niets en niemand ontziende generaals die baadden in een kolk van ongebreidelde en waanzinnige machtswellust. Uit de monoloog verneemt de toeschouwer dat soldaat Peaceful niet wil vergeten.

Hij werd tijdens de Grote Oorlog gerekruteerd om als veel te jonge soldaat in Vlaanderen te gaan vechten tegen het Duitse leger.

Jaren later neemt hij ons mee in een spel van herinnering en tijd over zijn onverwerkte verleden. Hij vertelt ons over zijn gelukkige jeugdijaren op het Britse platteland, de opwindende avonturen met Molly en zijn minder valide broer, Dikke John, zijn liefde voor Ma en voor zijn grote broer en voorbeeld, Charlie.

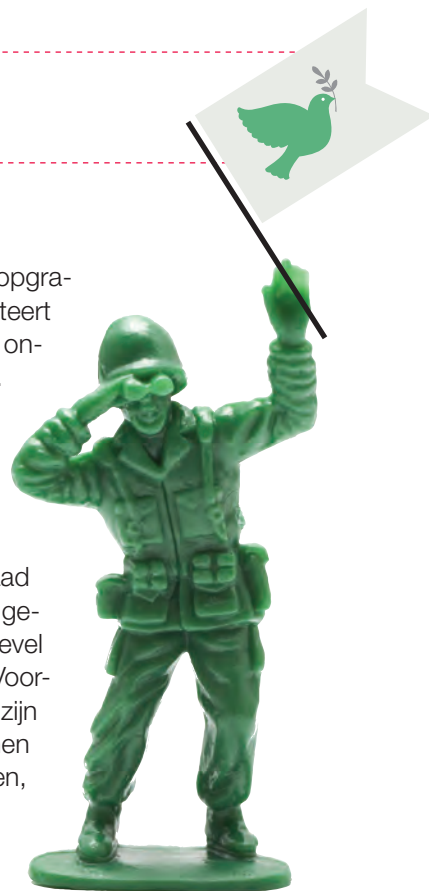
Zijn jonge leven wordt echter overschaduwd door de vroege dood van zijn vader ten gevolge van een ongeval, waarvoor hij zich ten onrechte verantwoordelijk acht. Uiteindelijk moeten de warme, door zijn jeugdig hart gekoesterde herinneringen plaatsmaken voor de brutaliteit van de oorlog,

die hem genadeloos de loopgraven injaagt en hem confronteert met de even gruwelijke, als onbegrijpelijke oorlogslogica. Een tweede maal denkt hij dat hij verantwoordelijk is voor de dood van een door hem op de handen gedragen broer, Charlie. Deze wordt inderdaad gefusilleerd omdat hij geen gevolg geeft aan het zinloze bevel van een sergeant die hem "Vooruit!" toeschreeuwt terwijl hij zijn kleine broer, aan beide benen getroffen door obusscherven, met zich meesleept.

Alweer dacht ik bij het aanhoren van soldaat Peaceful's verhaal aan de laatste woorden van Martin Sheen in Coppola's meesterwerk over een andere, even zinloze oorlog -die in Vietnam- 'Apocalyps Now': "The horror !"

Tijdens de voorstelling van Soldaat Peaceful bleef het opvallend stil: de toeschouwers waren duidelijk onder de indruk van zijn verhaal over de horror die elke oorlog kenmerkt en die helaas na WO I nog zou herhaald worden als een blijvende smet voor de mensheid.

*Patrick Van Calenbergh
Vrienden van het gemeenschapsonderwijs*

Wenst u lid te worden?

August Vermeylenfonds Koksijde-Oostduinkerke

Het Vermeylenfonds is een algemeen culturele vereniging met een vrijmoedige kijk op de maatschappij. Het staat open voor alle mensen met een eigenzinnige en kritische visie op de wereld.

Je kunt er genieten van een ruim aanbod culturele activiteiten, mensen ontmoeten en van gedachten wisselen.

Lid worden kan mits storting van 12 euro op rekening BE10 0012 0731 0904 van Vermeylenfonds Koksijde-Oostduinkerke, met vermelding "lidmaatschap". Als lid krijgt u korting op alle activiteiten van het Vermeylenfonds en ontvangt u diverse tijdschriften. **INFO** De Picker Maurits - 058 51 98 65 - depicker.maurits@skynet.be

HVV/OVM Koekelare-Diksmuide

HVV/OVM Koekelare-Diksmuide waakt er over dat de vrijzinnige opvoeding die u voor uw kind hebt gekozen in de beste omstandigheden verloopt.

Het lidgeld 2014 bedraagt 10 euro. Dit kunt u storten op rekening IBAN BE87 3800 0460 9894 - BIC BBRUBEBB van OVM Koekelare, Brugse Heirweg 17, 8680 Koekelare

HVV/OVM Westhoek

Als ouderwerking van HVV/OVM zijn we bezig met de cursus niet-confessionele zedenleer en kijken we erop toe dat de vrijzinnige humanistische opvoeding, waaraan in de cursus gewerkt wordt, in de beste omstandigheden kan gebeuren.

In de hoop dat U onze werking verder blijft ondersteunen, vragen wij U om het lidgeld van € 12 over te schrijven op bankrekeningnummer IBAN BE66 0012 2549 2643 - BIC begunstigde: GEBABEBB van OVM-Westhoek, Albert Blickeaan 49 te 8670 Koksijde

Uitstraling Permanente Vorming Westkust

UPV Westkust is een educatieve organisatie die de verwezenlijkingen van wetenschap, wetenschappelijk onderzoek, vrij denken en de vrijzinnige levensbeschouwing wil verspreiden.

Interesse om lid te worden? Stuur een mailtje naar upv@vub.ac.be. Uw lidmaatschap wordt actief van zodra het bedrag van 10 € op de rekening van UPV gestort wordt - IBAN 0011 3702 7229. U ontvangt van ons nog een mail of brief per post ter bevestiging en uw lidkaart. Leden hebben een voordeeltarief voor de lezingen.

Vrijzinnig Ontmoetingscentrum Westhoek

Lid worden van het Vrijzinnig Ontmoetingscentrum Westhoek (VOC) kan, door het storten van 5 € op BE81 0012 6878 1824 met vermelding van naam, postadres en eventueel mailadres.

INFO robert.rossel1@telenet.be of 0489 45 16 82

Willemsfonds Koekelare

Het Willemsfonds is de oudste culturele vereniging van Vlaanderen en biedt zijn leden jaarlijks een diverse waaier van culturele activiteiten aan.

Het lidgeld voor 2014 bedraagt 15 € voor een hoofdlid. Bijkomende leden zoals echtgeno(o)t(e) en/of kinderen bedraagt 3 euro. Voor WF Koekelare kunt u storten op rekening IBAN BE75 9799 8205 2051 - BIC ARSPBE22 van Willemsfonds Koekelare, Brugse Heirweg 17, 8680 Koekelare

Willemsfonds Koksijde

Het Willemsfonds Koksijde wil het levenswerk van Jan Frans Willems verder zetten en streeft vanuit een Vlaamse, vrijdenkende en liberale identiteit een

zo breed mogelijke ontplooiing van de mens na.

Hoeveel lidgeld betaalt u? U betaalt 15 € lidgeld per jaar (individueel lid) of € 3 per bijkomend gezinslid op het rekeningnummer BE45 2800 5219 1289 van Willemsfonds Koksijde.

Willemsfonds Nieuwpoort

Graag laten wij u kennismaken met het liberaal-vrijzinnige Willemsfonds, de oudste Vlaamse socio-culturele vereniging. Eén van de doelstellingen van het

Willemsfonds is het organiseren van diverse activiteiten om zoveel mogelijk mensen actief te betrekken bij cultuur in de ruimste zin van het woord. Maak kennis met onze activiteiten: www.willemsfondsnieuwpoort.be

Hoeveel lidgeld betaalt u? U betaalt slechts 15 € lidgeld per jaar (individueel lid) of € 3 per bijkomend gezinslid op het rekeningnummer BE90 0011 5648 5732 van Willemsfonds Nieuwpoort. U ontvangt respectievelijk een individuele lidkaart of een gezinslidkaart. U kan gratis of tegen gunsttarief deelnemen aan verschillende activiteiten. U ontvangt 4 maal per jaar het ledenblad 'Rechtuit'. Uw lidkaart geeft u bovendien recht op een extra korting in tal van culturele instellingen.

Willemsfonds Veurne-De Panne

Het Willemsfonds Veurne-De Panne is een vrijzinnige culturele vereniging. Als lid ontvangt men het tijdschrift "Rechtuit" met een aanbod van ongeveer 1500 activiteiten. bovendien geniet men van

een gunsttarief in veel musea en concerten. Plaatselijk wordt men uitgenodigd op 10 culturele manifestaties
Rekeningnummer: BE39 0010 2817 2819 - GEBABEBB - WF vzw
- Vrijdagmarkt 24-25 - 9000 GENT - Mededeling: W23/1063

In de kijker

Robert De Breyne
(1861 - 1935)

Aan de Vrije Universiteit Brussel (VUB) doorbladeren veel studenten ieder jaar de brochure 'centen voor studenten'. Daarin vinden we de rubriek 'externe beurzen'. Eén van die beurzen is 'Robert De Breyne'. Jaarlijks kunnen maximum 34 studenten een beroep doen op € 250,00 elk (indien ze aan de voorwaarden voldoen). Maar wie was Robert De Breyne?

Robert-Pierre Edmond De Breyne zag het levenslicht te Diksmuide op 27 juli 1861. Hij was de oudste zoon, van 6 kinderen. Drie daarvan stierven voor hun 3de levensjaar. Robert groeide op met zijn zussen Ida en Emelie.

De familie behoorde tot een van de belangrijkste grootgrondbezitters van Diksmuide en omstreken. Zijn overgrootouders waren, tijdens de Franse Revolutie, opkopers geweest van kerk- en kloostergoed, wat toen in de volksmond "zwartgoed" werd genoemd. Het waren die families die in die tijd de gronden en openbare ambten in de streek verdeelden. Robert heeft rechten gestudeerd aan de Université Libre de Bruxelles (ULB). De voorganger van de VUB. Later oefende hij het beroep van advocaat uit. Omwille van de Eerste Wereldoorlog werd Robert De Breyne genoodzaakt Diksmuide te verlaten. Hij nam zijn intrek in het kasteel van Fortem, een gehucht nabij Alveringem. Het was er veiliger vertoeven. Dit kasteel had hij geërfd van zijn ongehuwde (katholieke) oom Arthur De Ruyscher, ooit nog burgemeester geweest van Alveringem (1885-1889).

Tijdens WO I waren er verschillende Belgische officieren ingekwartierd op het kasteel. Het was in die periode dat Koning Albert I ooit op bezoek zou zijn geweest bij Robert De Breyne. Na de Eerste Wereldoorlog hield Robert zich niet veel meer bezig met de advocatuur. Hij genoot er van zijn renten, en stond in het bevolkingsregister ingeschreven als grondeigenaar. Nu en dan trad hij op als weldoener. Zo vinden we in geschiedkundig werk dat hij kleding kocht voor de eerste en plechtige communie van kinderen uit minder begoede gezinnen. Robert De Breyne was voorzitter van de watering van Woumen en Esen. Eveneens was hij Hoofdman van de schuttersgilde 'Willem Tell' (1898-1899), en 'geheimschrijver' van het taalkundig genootschap 'De Ware van Duyse's'.

Op 4 december 1930 maakte Robert zijn testament. Hij schonk zijn volledige fortuin aan zijn geliefde universiteit ULB. Vier jaar later, op 10 januari 1935, overleed te Alveringem Jonkheer Robert-Pierre Edmond De Breyne op 73 jarige leeftijd. Volgens zijn wens werd Robert burgerlijk begraven te Alveringem. De begrafenis was indrukwekkend. Van die orde hadden ze dit nog nooit gezien. Genodigden met hoge hoeden in een open koets, en voorgegaan door de lijkwagen. De begrafenisstoet ging van Fortem naar de begraafplaats juist naast de kerk. De pastoor Volbout Aloïs en de onderpastoor Cyriel Verschaeve hadden alle voorzorgen genomen. De kerk was hermetisch afgesloten. Stelt u voor, dat al die ongelovigen zich gingen verwarmen in de kerk, het was januari. Iedereen keek reikhalzend uit naar Professor August Piccard en veel verwachte grote vrijzinnigen.

De katholieke muziekkapel van Alveringem was ook aanwezig. Naar aanleiding van die plechtigheid is na de begrafenis een splitsing binnen die harmonie gebeurd.

Robert werd begraven in de familiegrafkelder De Breyne-De Ruyschere. Die langs de zuidkant van de kerk gelegen is. Met het opschrift "Robert-Pierre Edmond De Breyne, Bienfaiteur de l'Université Libre de Bruxelles". Na het overlijden is het testament uitgevoerd. Zo erfde de ULB 456 ha. 51 a. 78 ca. aan gronden met een 30-tal landbouwhoeves. Tevens was er een bedrag aan roerend goed. De ULB moest levenslang vruchtgebruik en pensioen geven aan juffrouw Julia Camerlynck 'habitant avec moi'. Na het overlijden van juffrouw Camerlynck werd het kasteel verkocht. De nieuwe eigenaar, een veearts, heeft het oude kasteel afgebroken, en een nieuw villa kwam in de plaats. Van het kasteel resten er nog enkel mooie prentkaarten. Een van de bekendste eigendomsgronden in Diksmuide die toebehoorde aan Robert De Breyne zijn de gronden waarop het Gemeenschapsonderwijs gevestigd is.

Robert De Breyne heeft ook voorzieningen laten optekenen voor studenten. Indien studenten aan de voorwaarden voldoen, dan kunnen ze een beroep doen op de beurs. Met de splitsing van de ULB in 1969 is het legaat Robert De Breyne mee overgegaan naar de VUB.

Bij het schrijven van dat artikel was er een vermoeden ontstaan dat de gemeente Alveringem het graf ging laten slopen. Door samenwerking van veel vrijzinnigen en vrijzinnige verenigingen, de VUB - ULB en de Instelling Morele Dienstverlening West Vlaanderen gaat het grafmonument beschermd vrijzinnig erfgoed worden.

Ronald Strubbe

Met dank aan Prof. dr. S. Loccufier, em. Ererector Vrije Universiteit Brussel, Prof.dr. Scheelings F., de sociale dienst VUB en het stadsarchief Diksmuide.

Bronnen:

- Wackenier, M., (2012). *De Canadakofter. Alveringem: Wackenier M.*
- Vandewalle, K., (1985-1986). *De Socio-Politieke elite van Veurne en Diksmuide 1830-1914. Rijksuniversiteit Gent.*
- De Koninklijke bibliotheek van Nederland: <http://kranten.kb.nl/view/article/id/ddd%3A011171756%3Ampg21%3Ap009%3Aa0189>

foto: het familiegraf De Ruyscher-La Francq in Alveringem

foto: op de sokkel van het graf van de familie De Ruyscher-La Francq zien we een wit marmeren plaat met een handdruk

In de kijker

Dirck Defever, algemeen directeur Scholengroep Westhoek GO!, heeft omwille van de buitenlandse tewerkstelling van zijn vader, menige scholen doorlopen. Zelf zegt hij dat hij de beste herinneringen bewaart aan zijn leerjaren op het atheneum Veurne en zijn eerste tewerkstellingsjaren als leraar wetenschappen secundair onderwijs en als lector informatica in het hoger onderwijs.

Het opnemen van een bestuursfunctie, eerst in het volwassen- en secundair onderwijs en later in het hoger onderwijs brachten hem naar de mooie Westhoek, als algemeen directeur.

Dirck Defever

Wat houdt uw functie als algemeen directeur SGR Westhoek in?

De algemeen directeur vertegenwoordigt het GO! in alle aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van de scholengroep of scholen. Mijn bevoegdheden zijn zeer divers en hebben betrekking op het beheer en de besteding van de financiën en de middelen voor onderhoud en uitbreiding van de infrastructuur, de taakverdeling van het besturend personeel, van het opvoedend, administratief en onderhoudspersoneel. Tevens heb ik ook een rol te spelen in de kwaliteitsbewaking, de selectie, begeleiding en evaluatie van de directies en personeel en adviseer ik de Raad van Bestuur bij het uitzetten van de algemene beleidsplannen.

Wat betekent voor u de core business van het onderwijs?

Het leerplichtonderwijs heeft volgens mij als core business het aanbrengen van basiskennis, basisvaardigheden en basishoudingen om de competenties te verwerven die vereist zijn om te starten in het beroepsleven of om met voldoende bagage een specifieke voortgezette studie te volgen.

Onder basishouding versta ik dan ook de gedragsregels en denkreflexen die nodig zijn om op een kritische, evenwichtige wijze maatschappelijke problemen te kunnen benaderen en in een beschaafde en evoluerende maatschappij te kunnen functioneren. Het hoger onderwijs moet echter voorbereiden tot het functioneren in een specifiek beroepenveld.

De recente hervorming van het secundair onderwijs zou “eerste klasse onderwijs voor iedereen” moeten voorstellen. Maakt deze hervorming ons onderwijs beter?

De laatst besliste onderwijsvernieuwing is een akkoord om de politieke impasse te doorbreken. De uiteindelijke hervorming die er in de volgende legislatuur zal komen, zal nefast zijn voor het officieel onderwijs. Door het samenbrengen van GO!,

stedelijk, gemeentelijk- en provinciaal onderwijs tot een net ben ik bevreesd dat dit eerder tot een verzwakking van het officieel onderwijs zal leiden.

Ik vond de uitspraak van Raymonda Verdyck veelzeggend: “Het GO! geeft neutraal onderwijs, maar dat betekent niet dat het waardenvrij is”. Elk kind is vanuit zijn eigenheid belangrijk, niet vanuit zijn levensbeschouwing.

Het GO! als waardenonderwijs is niet nieuw. Het is de reden waarom mijn kinderen atheneum hebben gelopen. Voor mijn en ieders kind is het beste nauwelijks goed genoeg. Het is de verdienste van Raymonda dat ze het belang van elk kind en de waarden van het GO! steeds benadrukt. Het GO! is voor haar niet enkel een kwestie van rentabiliteit, maar ook van vrije keuze bewaking.

Ik heb begrepen dat u enorm trots bent op het nieuwe gebouwen in het KA Veurne. U spreekt van een optimaal leer- en leefcomfort waarop iedereen recht heeft.

Het totaalplan voor Campus Veurne heb ik lang voor mijn aanstelling als algemeen directeur opgesteld en de realisatie maakt me zeer zeker, maar niet minder dan andere infrastructuurprojecten, gelukkig. Betreft atheneum Veurne vind ik, de groei van het leerlingenaantal tot het historische maximum, een hoogtepunt in mijn loopbaan. Een score die omwille van de toenemende vergrijzing in de regio jammer genoeg moeilijk zal geklopt worden.

Dirck bedankt voor dit gesprek en nog veel succes.

Marc Van Muylem

Met de steun van

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

**Bericht aan
de redactieleden**

JAARPLANNING - DEADLINES
Respecteer deze deadlines voor het
toesturen van gegevens:
2014

Editie april - mei - juni:
zondag 23 februari
Editie juli - augustus - september:
zondag 25 mei

VOC Westhoek

Veurnelaan 109, 8670 Koksijde
Tel. 059 30 65 30
Gsm 0489 45 16 82
robert.rossel1@telenet.be

huisvandeMens Diksmuide

Esenweg 30, 8600 Diksmuide
Tel. 051 55 01 60
diksmuide@demens.nu
www.demens.nu

Willemsfonds Koekelare

contactpersoon: André Laveyne,
Brugse Heirweg 17,
8680 Koekelare
Tel. 051 58 07 41
andre.laveyne1@telenet.be

Willemsfonds Nieuwpoort

contactpersoon: Maurice
Bellefroid, Recollettenstraat 41,
8620 Nieuwpoort | Tel. 058 23 60 56
Gsm 0475 66 43 42
info@willemsfondsnieuwpoort.be

Willemsfonds Veurne-De Panne

contactpersoon: Ivan Winnock,
Sasstraat 7, 8630 Veurne
Tel. 058 31 23 57
ivan.winnock@skynet.be

Willemsfonds Koksijde

contactpersoon:
Raymond Van Duüren,
Strandlaan 273, 8670 Koksijde
Tel. 058 51 30 50

HVV Zahir gespreksgroepen

contactpersoon:
Marc Van Muylem,
Coosemanslaan 2 GV 01,
8670 Koksijde
Tel. 058 519 094 | Gsm 0498 566
130 | vanmuylem@skynet.be

Vrienden van het GO! Westhoek

contactpersoon: Annie Decler,
14° Artilleriestraat 7,
8600 Diksmuide
Tel. 058 51 36 33
vriendengo.westhoek@gmail.com

HVV/OVM Westhoek

contactpersoon: Françoise
Wandelaere, Kerkhofstraat 11,
8670 Koksijde | Tel. 058 51 71 85
Gsm 0478 44 95 27
Francine.wandelaere@gmail.com

HVV/OVM Koekelare-Diksmuide

contactpersoon:
André Laveyne
Brugse Heirweg 17,
8680 Koekelare
Tel. 051 58 07 41
andre.laveyne1@telenet.be

**Uitstraling permanente vorming
Westkust**

contactpersoon: Marc Mortier
Astridplein 3-401, 8670 Koksijde
Gsm 0475 97 21 98
marc-mortier@telenet.be

Vrijzinnige Koepel Westhoek

contactpersoon:
Geert Steenkiste
Voetbalstraat 44a, 8630 Veurne
Tel. 058 62 42 59
geertsteenkiste@hotmail.com

**Vermeylenfonds Koksijde-
Oostduinkerke**

contactpersoon: Maurits
De Picker, Koninklijke Baan
190A/301, 8670 Koksijde
Gsm 0477 29 38 37
depicker.maurits@skynet.be

Comité vzw Panne Instituut

contactpersoon: Eddy Deboyser, Duinhoekstraat
98, 8660 De Panne Tel. 058 41 22 19
Gsm 0473 89 39 14 | deboyser.eddy@skynet.be

de mens.nu
is vrijzinnig humanistisch